

СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ТА ВИКЛИКИ В БУДІВЕЛЬНІЙ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ

ВПЛИВ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ:

Через бойові дії та супутню кризу найбільше постраждало виробництво **металу, сухих будівельних сумішей та теплоізоляційних матеріалів**. Також існує дефіцит товарів, які переважно імпортувались з РФ та Білорусі: **скло, будівельна хімія, оздоблювальні матеріали** тощо. Обсяг виконаних будівельних робіт в Україні в перший рік вторгнення скоротився на **56%**, а саме до **113,8 млрд грн**.

ЗМІНИ ПОПИТУ

Кардинально змінилася структура попиту на нові об'єкти житлової нерухомості України. Прифронтові регіони зазнали найбільшого падіння обсягів будівництва — майже на **90%**, центральна частина — зменшення до **70%**, а на заході будівництво зросло на **15%**.

ЗРОСТАННЯ ЦІН

У 2022-2023 рр. собівартість будівництва збільшилася на **53%**, що призвело до аналогічного зростання цін на ринку первинної нерухомості. Вартість будівництва і надалі зростатиме, що обумовлюється об'єктивними процесами, зокрема збільшенням попиту та інфляцією.

НЕСТАЧА КАДРІВ

Скорочення чисельності потенційних працівників в Україні склало приблизно **35%**. Серед основних причин мобілізація та еміграція кваліфікованих фахівців.

РУЙНУВАННЯ ВІЙНИ

З початку повномасштабного вторгнення РФ військових руйнувань зазнали щонайменше **213,3** тис. будівель.

Зруйновано:

138 МЛН КВ.М

Будівель

26 ТИС. КМ

Доріг

Внаслідок агресії росії найбільш постраждалими секторами стали:

- **Житлові будівлі**
- **Дорожня інфраструктура**
- **Державні та приватні підприємства**
- **Освіта**
- **Охорона здоров'я**

Таблиця зруйнованих об'єктів

Сектор	Кількість об'єктів	Зазнали руйнувань
Житлові будівлі	203 200	93 700 000 кв.м.
Державні та приватні підприємства	440	38 024 145 кв.м.
Освіта	3 809	3 105 741 кв.м.
Охорона здоров'я	1 284	1 467 941 кв.м.
Адміністративні будівлі	630	686 385 кв.м.
Об'єкти торгівлі	2 931	656 517 кв.м.
Аеропорти	19	585 200 кв.м.
Дорожня інфраструктура:		
Автомобільні та залізничні дороги		25 750 км.
Мости та мостові переходи	344	87 500 м.
Об'єкти енергетики:		
ТЕЦ/ТЕС	25	*н/д
Котельні та теплові пункти	1 119	239 140 кв.м.

ЦІЛІ “UKRAINE FACILITY” В КОНТЕКСТІ ВИРІШЕННЯ ВИКЛИКІВ УКРАЇНИ

Основними цілями “Ukraine Facility” є:

- Підтримка відновлення, реконструкції та модернізації
- Підтримка реформ на шляху до вступу до ЄС
- Підтримка потреб у фінансуванні
- Мобілізація інвестицій
- Підтримка українського суспільства

*!NB The key objectives of the Ukraine Facility. [Детальніше.](#)

ПРОЄКТИ ВІДНОВЛЕННЯ, ЩО ВЖЕ РЕАЛІЗУЮТЬСЯ

Аналіз даних проєктів [DREAM](#) та [Big Recovery Portal](#) дозволяє стверджувати про щонайменше **3862** проєкти відновлення на різних стадіях з орієнтовним бюджетом в **198** млрд грн.

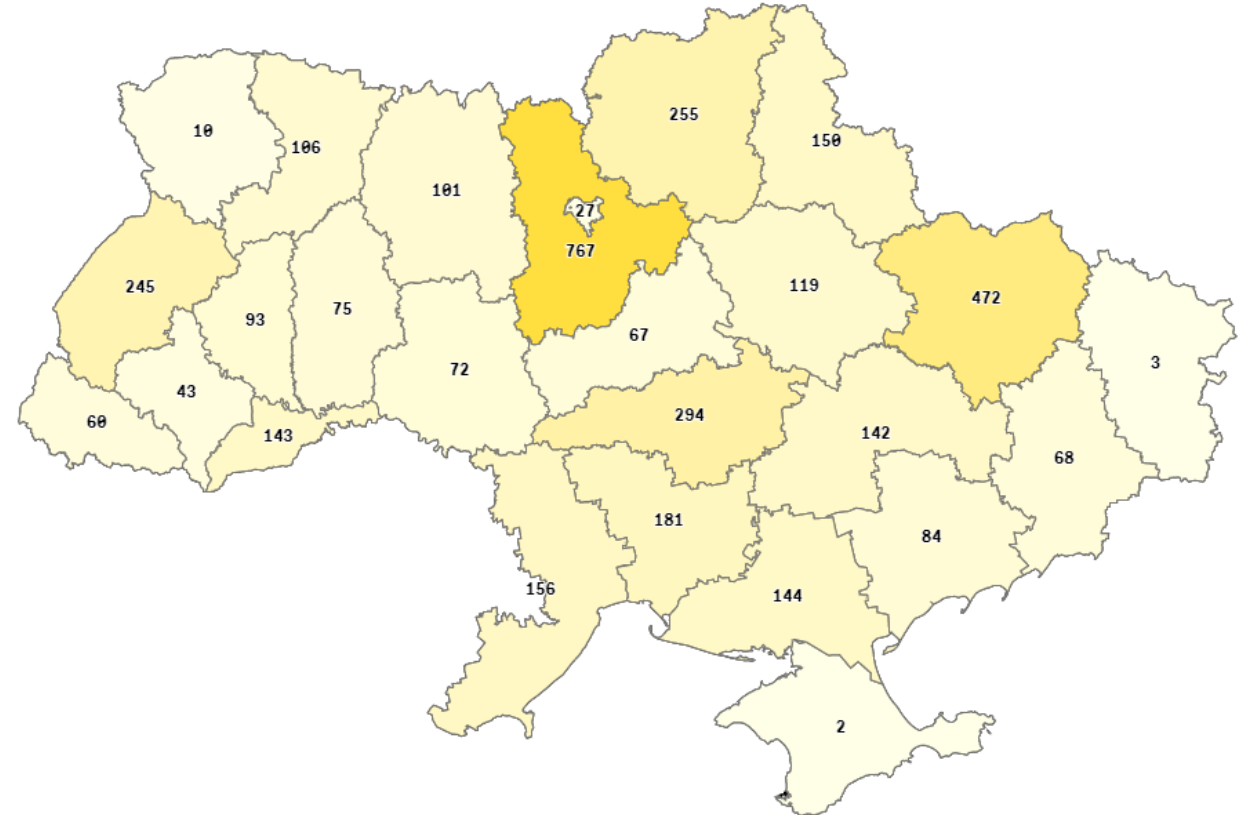
Найбільша **кількість** відновлювальних проєктів відноситься до секторів:

- **Освіта** — **1653** проєкти відновлення загальною площею в близько **7,88** млн кв. м.
- **Промисловість, торгівля та послуги** — **759** проєктів площею в **3,99** млн кв. м.
- **Охорона здоров'я** — **460** проєктів площею в **2,51** млн кв. м.

Відповідно до **загального орієнтовного бюджету** проєкти відновлення з найбільшими бюджетами відносяться до секторів:

- **Освіта** — **54,67** млрд грн.
- **Охорона здоров'я** — **36,4** млрд грн.
- **Промисловість, торгівля та послуги** — **29,26** млрд грн.

Карта кількості проєктів відновлення

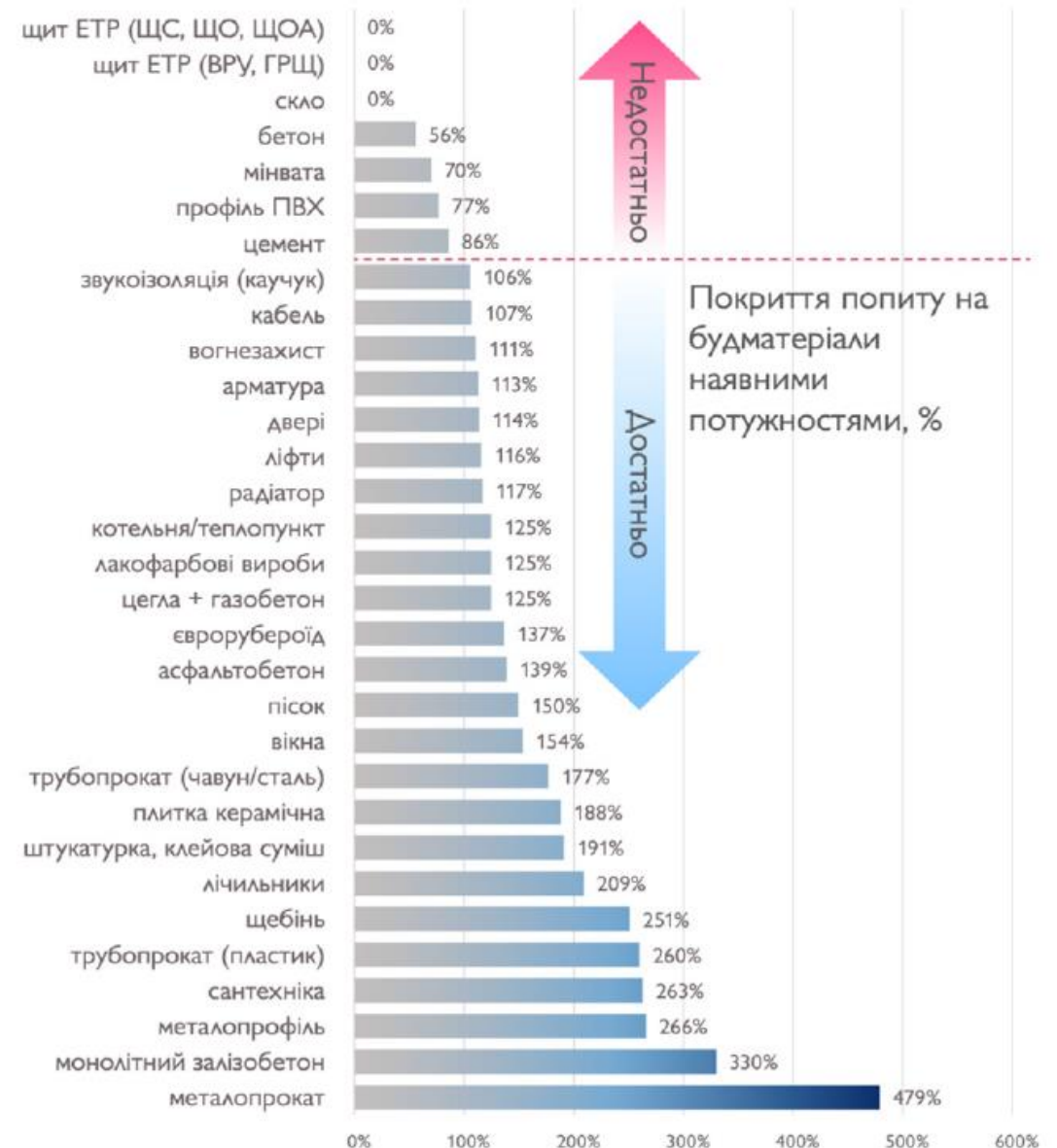

БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ТА ПОТРЕБИ УКРАЇНИ НА ЕТАПІ ВІДНОВЛЕННЯ

Із загального переліку основних будматеріалів наразі в Україні відсутнє виробництво **листового скла**. Ще по 4-х позиціях **наявні потужності недостатні** для покриття очікуваного попиту на етапі відновлення, а саме щодо:

- **Бетону** — потреба в додаткових потужностях складає **9-10** млн куб.м/рік.
- **Цементу** — потреба в додаткових потужностях — **2-3** млн тонн/рік.
- **Мінвати** — потреба в додаткових потужностях складає близько **15** млн кв. м/рік.
- **ПВХ-профілів** — дефіцит потужностей складає **4,5** млн пог. м.

Оцінка потужностей з виробництва основних будматеріалів для покриття попиту на етапі відбудови

ОСНОВІ ВИСНОВКИ

Довоєнний стан галузі:

- До початку війни будівельна галузь демонструвала значне **зростання після пандемічного спаду**. Програма **“Велике будівництво”** сприяла підвищенню попиту на будматеріали. Основними гравцями ринку були великі виробники **цементу, бетону** та інших будівельних матеріалів.

Масштаби руйнувань та потреби у відновленні:

- Військові дії рф спричинили значні руйнування в понад **213** тис. будівель та **26** тис. км доріг. Потреби у відновленні є масштабними, зокрема у **житловому секторі, дорожній інфраструктурі та державних і приватних підприємствах**.
- Особливо постраждали підприємства **на сході України**. Зокрема на початку вторгнення виробництво цементу скоротилося на **51%**.
- Значна частина зруйнованих будівель була побудована ще в радянський період і перевищує свій термін експлуатації. Це створює **можливість для впровадження нових стандартів** при відбудові.

Фінансування проєктів відновлення:

- За попередніми оцінками, загальна вартість відбудови може сягнути **сотень мільярдів доларів США**. Відповідно, попит на будівельні матеріали в найближчі роки зростатиме в рази.
- Наразі існує понад **3862** проєкти відновлення на різних стадіях з орієнтовним бюджетом в **198** млрд грн.
- Підтверджене фінансування для багатьох проєктів все ще залишається недостатнім, що вимагає **активного залучення як державних, так і міжнародних донорів**.

Виклики виробництва будівельних матеріалів:

- Внутрішні виробничі потужності України з виготовлення будівельних матеріалів **значно зменшились** через руйнування та бойові дії. **Необхідність у нарощуванні** цих потужностей є актуальною для задоволення внутрішнього попиту.

ОСНОВІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Стратегія відбудови:

- Відбудова повинна базуватися на принципах **“Build Back Better”**, що передбачає не тільки відновлення, але й покращення якості будівель та інфраструктури з урахуванням сучасних стандартів.

Розвиток внутрішніх потужностей:

- **Збільшення інвестицій** у модернізацію та розширення виробничих потужностей для забезпечення достатньої кількості будівельних матеріалів.
- **Підтримка вітчизняних виробників** через державні програми та стимулювання локального виробництва.

Залучення міжнародного фінансування:

- Активне **залучення міжнародних фінансових організацій та донорів** для забезпечення необхідного фінансування проєктів відновлення.
- **Співпраця з міжнародними партнерами** для впровадження сучасних технологій та стандартів у процесі відбудови.

Впровадження сучасних стандартів:

- **Інтеграція міжнародних стандартів** від початкових етапів відбудови.
- Значна кількість будівельних відходів, що утворилися внаслідок руйнувань, відкриває можливості для розвитку **рециклінгу**.

Пріоритетність секторів:

- Фокус на відновленні ключових секторів, таких як **житло, інфраструктура, освіта та охорона здоров'я**.
- **Відновлення цементної індустрії** є ключовим аспектом для відбудови України. Деякі компанії вже планують модернізацію існуючих виробничих потужностей та будівництво нових заводів. Це сприятиме забезпеченню внутрішнього попиту та зниженню залежності від імпорту.

Повний варіант дослідження доступний за:

[Посиланням](#)

QR-кодом

